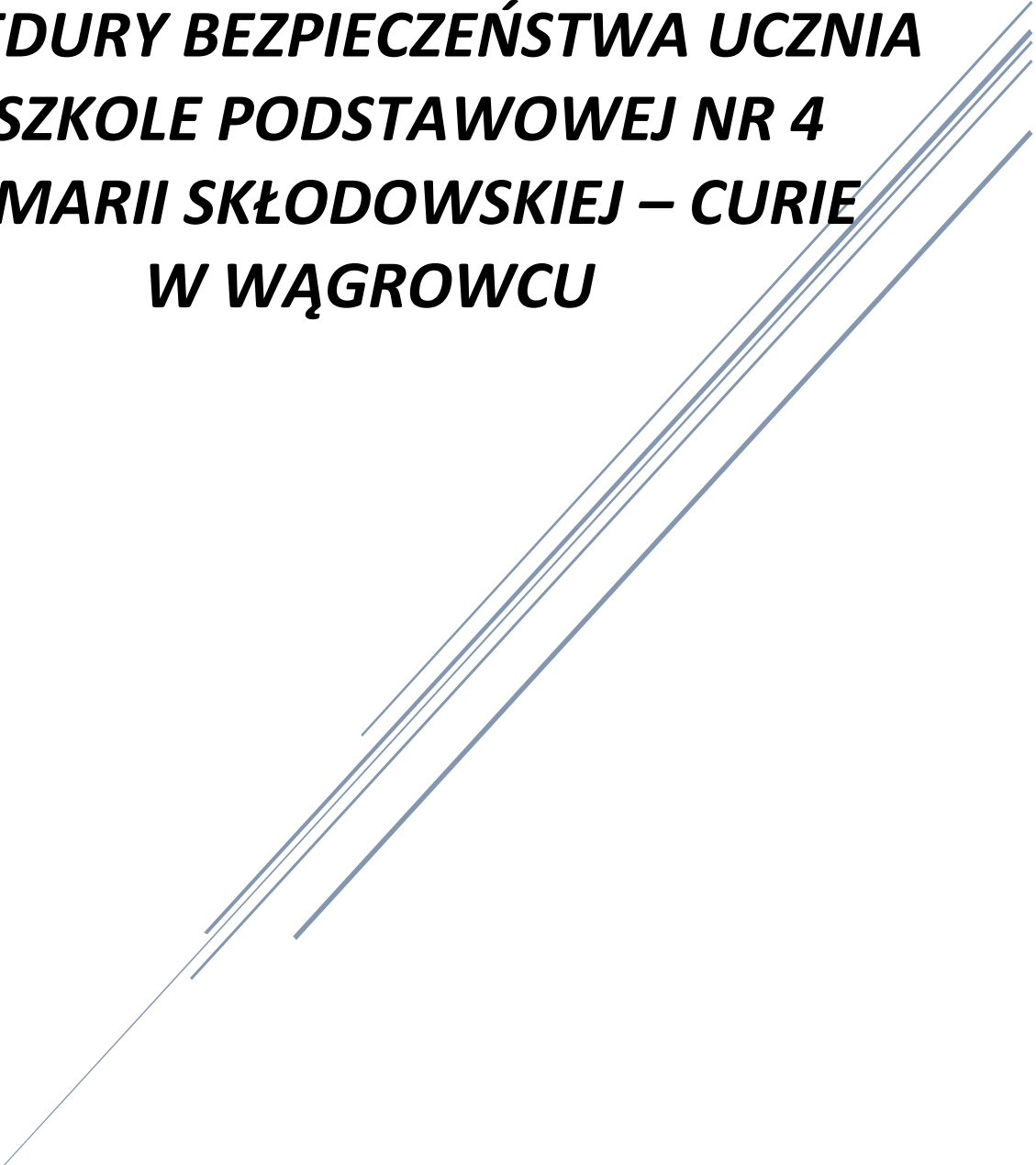

***PROCEDURY BEZPIECZEŃSTWA UCZNIA
W SZKOLE PODSTAWOWEJ NR 4
IM. MARII SKŁODOWSKIEJ – CURIE
W WĄGROWCU***

§ I

PODSTAWA PRAWNA

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach (Dz. U. z 2003 r. Nr 6, poz. 69 z późn. zm.)
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z 31 stycznia 2003 r. w sprawie szczegółowych form działalności wychowawczej i zapobiegawczej wśród dzieci i młodzieży zagrożonych uzależnieniem (Dz. U. Nr 26 poz. 226)
3. Rozporządzenie Ministra Edukacji narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym
4. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad organizacji i udzielania pomocy psychologiczno - pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach
5. Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe
6. Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.)
7. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich (Dz. U.z 2010 r. Nr 33 poz.178)
8. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. nr 179 poz. 1485 ze zm.)
9. Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. nr 35 poz. 230 ze zm.)
10. Ustawa o działaniach antyterrorystycznych z dnia 10 czerwca 2016 r.
11. Kodeks cywilny z dnia 23 kwietnia 1964 r. art. 415, art. 426, art. 427
12. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 r. w sprawie procedury "Niebieskiej Karty"
13. Kodeks karny art. 197 paragraf 3, art. 200, 200a, 200b, 286 paragraf 1, art. 18 par. 3, art. 203, art. 204, art. 191a, art. 202, art. 190a par. 2, art. 50a, art. 51, art. 69, art. 74, art. 76, art. 85, art. 87, art. 119, art. 122, art. 124, art. 133, art. 143
14. Statut szkoły

§ II

CELE PROCEDUR

Celem procedur jest zwiększenie poziomu bezpieczeństwa uczniów w szkole poprzez:

- wdrażanie zasad postępowania warunkujących bezpieczeństwo dziecka,
- usystematyzowanie zasad postępowania wobec uczniów,
- zwiększenie kontroli nad osobami wchodzącymi na teren szkoły,
- zapewnienie sprawnej organizacji pracy oraz przepływu informacji pomiędzy podmiotami odpowiedzialnymi za bezpieczeństwo na terenie szkoły.

Procedury dotyczą:

- kadry zarządzającej,
- nauczycieli,
- rodziców/prawnych opiekunów uczniów,
- uczniów,
- pracowników administracji i obsługi

§ III

TELEFONY OSÓB ODPOWIEDZIALNYCH ZA URUCHOMIENIE PROCEDUR:

PIELĘGNIARKA - .....

PEDAGOG .....

PSYCHOLOG .....

SEKRETARIAT .....

BIBLIOTEKARKA .....

§ IV

TELEFONY ALARMOWE:

POLICJA	997
STRAŻ POŻARNA	998
POGOTOWIE RATUNKOWE	999
EUROPEJSKI NUMER ALARMOWY	112
POGOTOWIE ENERGETYCZNE	991
POGOTOWIE GAZOWE	992
POGOTOWIE CIEPŁOWNICZE	993
POGOTOWIE WODNO - KANALIZACYJNE	994
WOJEWÓDZKIE CENTRUM ZARZADZANIA KRYZYSOWEGO	987
TELEFON ZAUFANIA DLA DZIECI I MŁODZIEŻY	116 111
TELEFON DLA RODZICÓW I NAUCZYCIELI W SPRAWIE BEZPIECZEŃSTWA DZIECI	800 100 100

§ V

ZASADY OGÓLNE

1. Budynek szkolny służy realizacji celów statutowych.
2. Rodzice / opiekunowie uczniów przekazują aktualne dane kontaktowe
3. Szkoła zwraca się do rodziców o wyrażenie zgody na:
  - a) przetwarzanie danych osobowych ucznia w zakresie koniecznym do funkcjonowania dziennika, publikację danych i wizerunku dziecka w celu promocji osiągnięć jego i szkoły, publikację danych i wizerunku dziecka na stronie internetowej szkoły.
  - b) udział dziecka w zajęciach lekcyjnych i pozalekcyjnych odbywających się poza terenem szkoły; wyjazdach edukacyjnych, wycieczkach i imprezach klasowych
4. Uczeń nie uczęszczający na lekcje religii:

- a) na pierwszej lub ostatniej lekcji – rodzic pisemnie potwierdza, że sprawuje opiekę nad dzieckiem
  - b) w innym przypadku dziecko zostaje pod opieką wychowawcy świetlicy
5. W razie zagrożenia życia ucznia szkoła jednocześnie powiadamia rodzica i wzywa karetkę pogotowia.
  6. Zasady bezpieczeństwa w pracowniach przedmiotowych i na lekcjach wychowania fizycznego regulują przepisy tych pracowni i regulamin zajęć wychowania fizycznego.

§ VI

SZCZEGÓŁOWE ZASADY POZOSTAWIANIA DZIECKA W SZKOLE

1. Uczniowie klas I-III przebywają w budynku szkolnym pod opieką nauczycieli dyżurujących lub nauczycieli świetlicy od godz. 7:⁰⁰– 16:¹⁵, pozostali od godziny 7:⁰⁰ do 16:⁰⁰. Rodzic ma obowiązek odbioru dziecka do godziny 16:¹⁵. Jeśli do wyznaczonego czasu dziecko nie zostanie odebrane, nauczyciel sprawujący opiekę nad dzieckiem kontaktuje się z rodzicem. Jeżeli trzykrotny kontakt nie powiedzie się, powiadamiana jest policja.
2. Rodzice ponoszą odpowiedzialność za dziecko, które zostało przyprowadzone do szkoły przed wyznaczonymi godzinami dyżurów lub godzinami pracy świetlicy.
3. W czasie przeznaczonym na zajęcia lekcyjne, zajęcia pozalekcyjne i zajęcia świetlicowe, a także podczas przerw pomiędzy zajęciami, uczeń nie może opuszczać terenu szkolnego. W przypadku doraźnej zmiany planu i pisemnej zgody rodzica, uczeń samodzielnie wraca do domu. Jeśli rodzic nie wyraża zgody, uczeń czeka w świetlicy szkolnej lub pod opieką wychowawcy świetlicy.
4. W salach lekcyjnych, pracowniach i hali sportowej uczeń może przebywać wyłącznie pod opieką nauczyciela, respektując obowiązujące regulaminy.
5. Uczeń nie może przynosić do szkoły przedmiotów zagrażających bezpieczeństwu, np. latarek laserowych, ostrych narzędzi, substancji toksycznych. Złamanie zasady jest

równoznaczne z wezwaniem rodzica po odbiór niebezpiecznego przedmiotu lub niedozwolonych substancji.

6. Uczeń powinien bezzwłocznie zgłosić pracownikom szkoły informacje o zauważonych zagrożeniach.
7. Podczas przerw międzylekcyjnych uczniowie pozostają pod opieką dyżurujących nauczycieli. Dyżurujący znajdują się w wyznaczonych miejscach – według obowiązującego grafiku dyżurów.
8. W klasach 1–3 podczas wszystkich zajęć uczniowie pozostają pod opieką nauczyciela dyżurującego. Dzieci klas I odprowadzane są do świetlicy przez nauczyciela tylko we wrześniu.
9. Rodzice uczniów klas 1-3, którzy danego dnia nie mogą osobiście odebrać dziecka ze szkoły, zobowiązani są do przekazania wychowawcy pisemnej informacji, kto odbierze dziecko ze szkoły.
10. W nagłych przypadkach np.: agresywne zachowanie, choroba, złe samopoczucie, wypadek szkoła informuje rodzica o konieczności odebrania dziecka. Odbierający, (rodzic lub osoba wskazana przez rodzica) potwierdza ten fakt w zeszycie wyjść, znajdującym się w sekretariacie szkoły. W klasach I-III odebranie dziecka odbierający potwierdza w dzienniku lekcyjnym.
11. Rodzice uczniów oczekują na dzieci przed budynkiem szkoły. W celu załatwienia spraw na terenie szkoły, zgłaszają się do sekretariatu.

§ VII

POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM, KTÓRY ULEGŁ WYPADKOWI

1. Nauczyciel, który jest świadkiem wypadku lub zajścia, w którym są poszkodowani, jest zobowiązany do podjęcia czynności ograniczających skutki zdarzenia.
  - Udziela wymaganej pierwszej pomocy przedmedycznej. Jeżeli obrażenia u poszkodowanego ucznia są poważne i wymagana jest natychmiastowa pomoc medyczna specjalistyczna, wzywa karetkę pogotowia, po wcześniejszym powiadomieniu rodziców lub opiekunów dziecka i dyrektora szkoły.
  - Przekazuje ucznia pod opiekę pielęgniarki szkolnej.

2. W przypadku, gdy życie dziecka jest zagrożone, wówczas natychmiast należy wezwać karetkę pogotowia, a później powiadomić dyrektora szkoły i rodziców.
3. **Nauczyciel zawsze upewnia się** (po udzieleniu pomocy przedmedycznej), czy uczeń może uczestniczyć w dalszych zajęciach, czy zostanie odebrany przez rodzica i, o której godzinie. Uczeń nie może samodzielnie wracać do domu, jeżeli mamy jakiegokolwiek wątpliwości co do jego samopoczucia.
4. Każdy wypadek tj. rana cięta, uderzenie w głowę lub w inną część ciała itp., który wydarzył się w czasie pracy na lekcji, podczas upadku na przerwie, czy placu zabaw musi być odnotowany w zeszycie informacji dziecka i w dzienniku. Należy także o zaistniałym zdarzeniu powiadomić rodzica telefonicznie lub osobiście przy odbiorze dziecka ze szkoły.
5. Z każdego wypadku ucznia spisany jest protokół wypadku.
6. O każdym wypadku, o którym jest mowa w punkcie 3 nauczyciel powiadamia natychmiast dyrektora szkoły, a pod jego nieobecność osobę kierującą placówką.
7. Jeśli nauczyciel ma w tym czasie zajęcia z klasą – prosi o nadzór nad swoimi uczniami nauczyciela uczącego w najbliższej sali, bibliotekarza, nauczyciela mającego "okienko" lub zawiadamia sekretariat.

§ VIII

POSTĘPOWANIE Z UCZNIEM MAJĄCYM ZŁE SAMOPOCZUCIE

1. Uczeń powinien zgłosić informację o złym samopoczuciu nauczycielowi lub wychowawcy.
2. W przypadku zachorowania ucznia na terenie szkoły należy powiadomić o tym rodziców. Mają oni obowiązek odebrać dziecko ze szkoły i zapewnić mu opiekę medyczną.
3. W przypadku braku kontaktu z rodzicami (nieodbierania telefonu) dziecko pozostaje w szkole pod opieką nauczyciela, pielęgniarki bądź opiekuna świetlicy. Nie ma możliwości, aby taki uczeń opuścił szkołę bez opieki.

4. W przypadku nagłego poważnego pogorszenia stanu zdrowia wzywane jest pogotowie ratunkowe. Uczeń zostaje powierzony opiece personelu medycznego karetki i do czasu pojawienia się rodziców towarzyszy mu wyznaczony przez dyrektora nauczyciel lub dyrektor szkoły.

§ IX

PROCEDURY ZWIĄZANE Z WYCIECZKAMI, WYJAZDAMI EDUKACYJNYMI I ZAWODAMI SPORTOWYMI

1. Rodzic/ prawny opiekun wyraża pisemną zgodę na udział dziecka w wycieczkach, wyjazdach i zawodach sportowych.
2. Procedury wyjazdów – zgodne z regulaminami szkolnymi.

§ X

SPRAWOWANIE OPIEKI NAD UCZNIEM W DNI WOLNE OD ZAJĘĆ DYDAKTYCZNYCH

1. W dodatkowe dni wolne od zajęć dydaktycznych szkoła zapewnia opiekę uczniom. Ze względów organizacyjnych wskazane jest, aby rodzice przekazali wcześniej stosowną informację wychowawcy klasy.
2. Opieka sprawowana jest w formie zajęć świetlicowych przez nauczycieli wyznaczonych przez Dyrektora Szkoły.

§ XI

POSTĘPOWANIE NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW PEDOFILII

1. Osobami odpowiedzialnymi za zarządzanie są: dyrektor szkoły lub wicedyrektor szkoły. W przypadku ich nieobecności osoba przez nich upoważniona.
2. Działania mające na celu powstrzymanie tego zjawiska:
  - po stwierdzeniu zagrożenia, należy powiadomić dyrektora oraz pedagoga/psychologa szkolnego
  - w przypadku potwierdzenia informacji o pojawianiu się osób obcych, zaczepiających uczniów, należy bezzwłocznie powiadomić najbliższą placówkę Policji
  - dyrektor szkoły przekazuje pracownikom szkoły informację o stwierdzonym zagrożeniu
  - wychowawcy klas oraz pedagodzy/psycholodzy szkolni podejmują działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania potencjalnego zagrożenia oraz wskazania możliwych form przekazania informacji o osobach, które mogą stwarzać zagrożenie
  - w przypadku stwierdzenia, że uczeń był molestowany, bezzwłocznie powiadamia się rodziców/prawnych opiekunów ucznia oraz policję, w celu przeprowadzenia czynności sprawdzających, które umożliwią ustalenie sprawcy molestowania
  - dyrektor wzywa do szkoły rodziców/ opiekunów prawnych
  - wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza indywidualną rozmowę z uczniem (w obecności rodziców ustala przyczyny i okoliczności zdarzenia)
  - wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadza rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia
  - dyrektor szkoły w porozumieniu z rodzicami/prawnymi opiekunami ustala działania z udziałem psychologa dziecięcego lub pedagoga w celu zapewnienia opieki nauczennicą/ucznem

§ XII

PROCEDURA POSTĘPOWANIA NA WYPADEK WYSTĄPIENIA PRZYPADKÓW ROZPOWSZECHNIANIA PORNOGRAFII W SZKOLE PRZEZ UCZNIA

1. W przypadku powzięcia przez nauczyciela/rodzica lub innej osoby informacji o rozpowszechnianiu przez ucznia pornografii w Internecie w szkole, należy bezzwłocznie powiadomić dyrektora szkoły oraz administratora sieci o zaistniałym zdarzeniu
2. W przypadku, gdy uczeń przekazuje informację o osobach, które pokazywały materiały pornograficzne, konieczne jest zapewnienie anonimowości w celu uniknięcia ewentualnych konsekwencji, które mogą być związane z przemocą skierowaną wobec tego ucznia przez sprawców zdarzenia.
3. Dyrektor szkoły winien przekazać informację o stwierdzonym zagrożeniu pracownikom szkoły.
4. Wychowawca klasy i pedagog/psycholog szkolny podejmują działania profilaktyczne wśród uczniów w celu wskazania zagrożeń, jakie niesie za sobą upublicznianie materiałów o charakterze pornograficznym oraz wskazują możliwe konsekwencji tego typu działań
5. Dyrektor wzywa do szkoły rodziców/prawnych opiekunów ucznia, który rozpowszechniał materiały pornograficzne
6. Wychowawca lub pedagog/psycholog szkolny przeprowadzają rozmowę z rodzicami/prawnymi opiekunami ucznia sprawcy na temat zdarzenia.

§ XIII

ZAGROŻENIA I PROCEDURY DOTYCZĄCE BEZPIECZEŃSTWA

A. Zagrożenia zewnętrzne:

- podejrzenie podłożenia ładunku wybuchowego
- podejrzenie otrzymania podejrzanej przesyłki
- włamanie do szkoły połączone z kradzieżą

- agresywne zachowanie ucznia
- wtargnięcie osoby posiadającej broń
- wtargnięcie terrorysty do szkoły
- pożar
- wybuch gazu
- zagrożenie katastrofą budowlaną
- zagrożenie niebezpiecznymi środkami chemicznymi lub biologicznymi
- zagrożenie siłą żywiołową (powódź, huragan)

W prawie każdym z powyższych przypadków ogłasza się **alarm i ewakuację** uczniów i personelu szkoły.

1. Ewakuacja:

- Sygnał oznaczający konieczność ewakuacji – **3 krótkie dzwonki**
- Na drzwiach w izbach lekcyjnych i innych pomieszczeniach szkolnych w widocznych miejscach znajdują się **kartki informujące o wyjściu ewakuacyjnym**:
  - wyjście główne (dalej chodnikiem na miejsce zbiórki)
  - wyjście zachodnie
  - wyjście na boisko szkolne
- **Miejsce zbiórki – Orlik.**
- **Kolejność opuszczania sal lekcyjnych** – najpierw osoby znajdujące się najbliżej drzwi, potem uczniowie z kolejnych ławek
- **Kolejność opuszczania pięter** – najpierw uczniowie z sal najbliższych schodów, następnie z położonych dalej
- **Kolejność opuszczania budynku** – najpierw uczniowie z najniższych pięter
  - Uczniowie zabierają tylko torby, nie pakują książek.
  - Nauczyciele zamykają okna, wyłączają urządzenia.
  - Wyznacza się ucznia, który będzie prowadził klasę do wyjścia (przewodniczący klasy), nauczyciel idzie na końcu.
  - Uczeń zakłada kamizelkę odblaskową, która jest na wyposażeniu klasy.

2. Konieczność pozostania w pomieszczeniach

- Sygnał oznaczający konieczność pozostania w budynku/klasie – **5 krótkich dzwonków**

Najważniejsze zasady, których powinien przestrzegać każdy uczeń z chwilą ogłoszenia alarmu:

- słuchaj i wykonuj dokładnie polecenia nauczyciela,
- bądź opanowany, nie ulegaj panice,
- po przerwaniu zajęć udaj się na miejsce zbiórki wraz z klasą drogą wskazywaną przez nauczyciela,
- pomagaj osobom słabszym,
- bezwzględnie podporządkuj się osobom funkcyjnym,
- nie lekceważ zagrożenia, nawet gdy nie zagraża ci bezpośrednio.

System i informacje o lokalizacji sprzętu ppoż należy udostępnić nauczycielom, uczniom, pracownikom szkoły w dostępnych miejscach; prowadzić ćwiczenia z użyciem sygnałów i przeprowadzenia ewakuacji.

3. Ewakuacja ucznia niepełnosprawnego

- Ucznia niepełnosprawnego ruchowo wyprowadza pedagog lub inny wyznaczony pracownik szkoły. Uczeń ten opuszcza swoje miejsce jako ostatni.

4. Wtargnięcie napastnika (terrorysty) do szkoły:

- jeżeli nie miałeś szansy na ucieczkę, ukryj się, zamknij drzwi na klucz (zabarykaduj się)
- wycisz i uspokój się
- **wyłącz telefon** (dźwięki mogą zdradzać obecność osób w zamkniętych pomieszczeniach)
- **nie przemieszczaj się** – przemieszczanie się może powodować dźwięki lub cień, który może zostać zauważony przez napastników
- **nie otwieraj nikomu drzwi** – policja sama otworzy drzwi

W przypadku bezpośredniego kontaktu z napastnikiem:

- wykonuj polecenia napastnika
- na żądanie terrorystów oddaj im przedmioty osobiste, np. telefon

- poinformuj, jeśli nie możesz wykonać jakiegoś polecenia
- unikaj kontaktu wzrokowego
- nie odwracaj się plecami do napastnika
- nie zwracaj na siebie uwagi
- nie bądź agresywny

W przypadku działań antyterrorystycznych podjętych przez policję:

- połóż się na podłodze
- słuchaj poleceń i instrukcji grupy antyterrorystycznej
- nie trzymaj oczu w przypadku użycia gazów łzawiących
- po wydaniu polecenia wyjścia – opuść pomieszczenie we wskazanym kierunku
- nie zatrzymuj się dla zabrania rzeczy osobistych

4. Podłożenie ładunku wybuchowego

- nie używaj telefonu komórkowego – eksplozja ładunku może zostać zainicjowana falami emitowanymi przez telefon

5. Podłożenie podejrzanego pakunku

- nie dotykaj, nie przesuwaj i nie otwieraj podejrzanego pakunku – może eksplodować w trakcie próby manipulowania

6. Wypadek skażenia chemicznego lub biologicznego szkoły

- do chwili odwołania alarmu nie opuszczaj uszczelnionych pomieszczeń (zamknąć okna, otwory wentylacyjne, wyłączyć klimatyzację)
- oczekiwać na pojawienie się służb i postępować zgodnie z ich wytycznymi
- powstrzymać się od picia, spożywania posiłków
- wilgotne tampony zabezpieczają drogi oddechowe przed nadmiernym pochłanianiem substancji
- nie dotykać i nie wężać podejrzanych przedmiotów
- jeżeli miał miejsce kontakt z substancją należy umyć ręce wodą i mydłem, zdjąć ubranie i włożyć do plastikowego worka

B. Zagrożenia wewnętrzne w szkole:

- agresywne zachowania ucznia
- korzystanie z substancji psychoaktywnych
- kradzież
- wymuszanie pieniędzy
- picie alkoholu
- wypadek
- czyn karalny dokonany przez ucznia

1. Przyczyny niewłaściwych zachowań uczniów, a w konsekwencji zagrożeń są różne:

- uwarunkowania osobowościowe - nieumiejętność przystosowania się do środowiska szkolnego, kłopoty w nauce, zazdrość, rywalizacja w nauce
- środowisko pozaszkolne - otoczenie ucznia
- wpływ rodziny, telewizji, Internetu, gier komputerowych
- środowisko szkolne – konflikty z rówieśnikami, chęć imponowania, wyróżnienia się wśród społeczności szkolnej, hałas, anonimowość
- brak współpracy z rodzicami

2. Sytuacje zagrożenia przejawiają się w:

- dokuczaniu, wyśmiewaniu, przezywaniu, robieniu sobie żartów, biciu, popychaniu i kopaniu
- **w ankiecie o przestrzeganiu norm społ. w szkole dzieci wskazywały te formy jako najczęstsze**
- chęci podporządkowania innych, używaniu gróźb i siły
- spadku zainteresowania szkołą
- niekontrolowanych wybuchach gniewu
- nastawieniu „na nie” i agresji wobec dorosłych
- nieprawidłowym zachowaniu się w stosunku do nauczyciela – chęć dominacji nad kimś stojącym wyżej w hierarchii
- braku poczucia winy i wstydu, a nawet zadowoleniu z własnych negatywnych zachowań

- prezentacji postaw aspołecznych: kradzieży, wandalizmie, picie alkoholu, testowaniu narkotyków

3. Osoba, która popełniła czyn zabroniony **po ukończeniu 17 lat** odpowiada **na zasadach** określonych **w Kodeksie Karnym**. Na zasadach KK może też odpowiadać **za niektóre czyny** osoba, która ukończyła **15 lat** (gdy stosowane środki wychowawcze lub poprawcze okazały się bezskuteczne).

Przed **Sądem Rodzinnym i dla Nieletnich** odpowiadają **za czyn karalny** osoby, które ukończyły **13 lat**.

Kto ze swojej winy wyrządził drugiemu szkodę zobowiązany jest do jej naprawienia.

(Kodeks Cywilny art. 415)

Małoletni, który nie ukończył lat trzynastu, nie ponosi odpowiedzialności za wyrządzoną szkodę (kc art.426)

5. Przykład procedury

Procedura postępowania na wypadek wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych

- pracownik, który wykrył kradzież powinien powiadomić wychowawcę, pedagoga szkolnego lub dyrektora
- zabezpieczyć dowody przestępstwa (przedmioty pochodzące z kradzieży lub wymuszenia)
- należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni - w obecności innej osoby, np. wychowawcy, pedagoga, psychologa, dyrektora. Samodzielnie przeszukanie może wykonać tylko policja.
- we współpracy z pedagogiem należy ustalić okoliczności czynu oraz świadków zdarzenia
- dyrektor wzywa rodziców i przeprowadza rozmowę z uczniem w ich obecności, sporządza się notatkę z tej rozmowy, podpisaną przez rodziców
  - powiadamia się policję
  - sprawca powinien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu

C. Procedury reagowania w przypadku wystąpienia w szkole zagrożeń bezpieczeństwa cyfrowego

Działania wobec zdarzenia polegają przede wszystkim na zachowaniu (nie usuwaniu) dokumentacji cyfrowej: wiadomości SMS, e-maili, nagrań z poczty głosowej telefonu, komentarzy w serwisie społecznościowym, zapisów w blogu i plików filmu wideo.

Procedura:

- rozmowa uczestnika zdarzenia z kierownictwem szkoły
- powiadomienie rodziców/opiekunów poszkodowanego dziecka
- działania wychowawcze i wyciągnięcie konsekwencji wobec sprawcy
- powiadomienie Policji/sądu rodzinnego w przypadku naruszenia prawa
- udzielenie uczestnikom zdarzenia wsparcia psychologicznego

Sprawca musi otrzymać komunikat o braku akceptacji dla działań, jakich dokonał; poznać skutki swego postępowania, a także konsekwencje, jakie mogą zostać wobec niego wyciągnięte. Powinien zostać wezwany do zaprzestania podejmowania podobnych działań, w tym usunięcia skutków swoich działań (np. publikacji w portalu społecznościowym).

Decyzję o tym, jaką karę wymierzyć sprawcy, powinna podejmować Rada Pedagogiczna, a przekazywać dyrektor szkoły.

O zdarzeniu powinni zostać poinformowani rodzice/opiekunowie sprawcy, a także zostać zapoznani z materiałami oraz decyzją na temat dalszego postępowania (np. na temat sankcji). Rodzice sprawcy powinni również zostać poinformowani, że **rodzice ofiary mają prawo zgłosić sprawę na Policję.**

1. Cyberprzemoc - przemoc z użyciem technologii informacyjnych i komunikacyjnych, głównie Internetu oraz telefonu komórkowego.

Formy zjawiska to: nękanie, straszenie, szantażowanie z użyciem sieci, publikowanie lub rozsyłanie ośmieszających, kompromitujących informacji, zdjęć, filmów oraz podszywanie się w sieci pod kogoś wbrew jego woli.

Sposób postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia:

- **przyjęcie zgłoszenia i ustalenie okoliczności zdarzenia** – zgłasza ofiara, świadek (inny uczeń, nauczyciel, rodzic) lub osoba bliska ofierze; ustalając okoliczności należy wziąć pod uwagę rozmiar i rangę szkody, jednorazowość/powtarzalność

- **opis okoliczności, analiza, zabezpieczenie dowodów** (np. zrobić kopię materiałów, zanotować datę i czas otrzymania materiałów, dane nadawcy, strony WWW, historię połączeń)

- **identyfikacja sprawców** – jeżeli ustalenie sprawcy nie jest możliwe, a w ocenie kadry pedagogicznej jest to konieczne, należy skontaktować się z Policją

- **działania wobec sprawców** - rozmowa pedagoga szkolnego ze sprawcą – ustalenie okoliczności, analiza, rozwiązanie sytuacji konfliktowej (zadośćuczynienie ofiarom przemocy)
Sankcje - określone w wewnętrznych przepisach szkoły (statut, regulamin)

- **działania wobec ofiar** – udzielić wsparcia; poinformować o krokach, jakie może podjąć szkoła; pomóc w zabezpieczeniu dowodów; na bieżąco informować rodziców o sytuacji; zaproponować pomoc specjalisty (psycholog szkolny, poradnia psych.-ped.); poinformować o możliwości zgłoszenia sprawy Policji

- **działania wobec świadków** - zapewnienie bezpieczeństwa

- **współpraca z Policją i sądami rodzinnymi** – szkoła powinna zawiadomić odpowiednie służby (Policja, sądy rodzinne), gdy wykorzysta wszystkie dostępne jej środki wychowawcze (rozmowa z rodzicami, konsekwencje ze statutu/ regulaminu wobec ucznia) i interwencje pedagogiczne, a ich zastosowanie nie przynosi pożądanych rezultatów (np. nie ma zmiany postawy ucznia).

Konieczne jest zgłoszenie na Policję, jeżeli zostało naruszone prawo (np. groźby karalne, świadome publikowanie nielegalnych treści, rozpowszechnianie nagich zdjęć). Zgłasza dyrektor szkoły.

- **współpraca z dostawcami Internetu i operatorami telekomunikacyjnymi** – w celu usunięcia z sieci kompromitujących lub krzywdzących materiałów.